Newsletter

จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

Board TALK

นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ

กรรมการและประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการบัญชีภาษีอากร

“วิชาชีพบัญชีภาษีอากร
นักบัญชีภาษีอากร (ที่ปรึกษาภาษีอากร)
TAX ACCOUNTANT (TAX CONSULTANT)”

HOT UPDATE

2 บทความเฉลิมพระเกียรติ รัชกาลที่ 10
3 ทักทายเปิดเล่ม
โดย นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ
10 เค้าจะมากันแล้ว อ่านกันหรือยัง ...ISQM2
12 เมื่อนักบัญชีเจอ Blockchain
จะปรับเปลี่ยนอย่างไร?
14 ความได้เปรียบทางธุรกิจ
ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ (Data Analytics)
16 แนวคำพิพากษาศาลฎีกา
สำหรับการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร
กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

ISSUE 79
July • 2019

Scan QR Code
for Download

ทรงพระเจริญ

ความวิริยอุตสาหะ เป็นพื้นฐานของการทำหน้าที่อย่างสมบูรณ์ แรงบันดาลใจจากในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ที่มีต่อนักบัญชี

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ กษัตริย์ที่ทรงพระราชกรณียกิจในหลากหลายด้าน เนื่องด้วยพระองค์ทรงมีพระอัจฉริยภาพนับแต่ยังทรงพระเยาว์ ด้วยทรงมีอุปนิสัยโปรดความมีระเบียบวินัย และสนพระราชหฤทัยในกิจการเกี่ยวกับกองทัพอยู่เสมอ ทำให้ทรงมีพระอัจฉริยภาพโดยเฉพาะในด้านการทหารและการบินที่พระองค์ทรงถนัดเป็นพิเศษ

ครั้นเมื่อพระองค์ยังทรงดำรงพระอิสริยะยศเป็นสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระวิริยอุตสาหะในการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ด้านการทหารอยู่ตลอดเวลา โดยหลังสิ้นสุดการศึกษาด้านการทหารจากประเทศออสเตรเลียแล้ว ยังทรงเข้ารับการฝึกเพิ่มเติมระหว่างเดือนมกราคม-ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๙ และทรงศึกษางานทางการทหารในประเทศออสเตรเลีย โดยทุนกระทรวงกลาโหม ทรงประจำการ ณ กองปฏิบัติการทางอากาศพิเศษ การทำลายและยุทธวิธีรบนอกแบบ หลักสูตรต้นหนชั้นสูง หลักสูตรการลาดตระเวนและต้นหนชั้นสูง หลักสูตรส่งทางอากาศ รวมถึงหลักสูตรการบินอื่นอีกด้วย

จากข้างต้นนี้ สิ่งหนึ่งที่ชาวบัญชีอย่างเรา ได้เห็นคือการที่พระองค์ทรงพระวิริยอุตสาหะในการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์อยู่เสมอ สิ่งนี้จึงถือเป็นแรงบันดาลใจให้นักบัญชีต้องพัฒนาตัวเองท่ามกลางยุคปัจจุบันที่มีข้อมูลความรู้ต่าง ๆ อยู่รอบตัวและไม่หยุดนิ่ง พร้อมกับการฝึกฝนให้ตนเองเป็นผู้มีระเบียบวินัยทั้งในด้านการพัฒนาตนเอง และด้านการทำงาน

“เพราะการเรียนรู้มิได้จำกัดอยู่เฉพาะในห้องเรียน แต่คนเรายังสามารถแสวงหาความรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์ได้จากแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อาทิ ค้นคว้าจากตำรับตำราและสื่อต่าง ๆ สอบถามจากผู้รู้ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งสังเกตศึกษาทุกสิ่งรอบตัว ความรู้ที่ได้จากห้องเรียนและแหล่งเรียนรู้ทั้งนั้นล้วนเป็นอุปการะอย่างสำคัญแก่การศึกษาต่อในขั้นสูง และการประกอบอาชีพการงานในอนาคต ทั้งยังอำนวยประโยชน์แก่การพัฒนาตนเองของแต่ละคน ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพพลเมืองของประเทศด้วย”

พระราโชวาทในพิธีพระราชทานประกาศนียบัตรและรางวัลของวชิราวุธวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๕๗ ณ วชิราวุธวิทยาลัย วันจันทร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙

เมื่อย้อนไปเหตุการณ์พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยได้ส่งกำลังเข้าโจมตีฐานปฏิบัติการของตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ทำให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจเสียชีวิต และได้บาดเจ็บสาหัสอีกจำนวนหนึ่ง เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๙ ในขณะที่พระองค์ทรงเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมตำรวจ ทหารและราษฎรในพื้นที่ ณ ฐานปฏิบัติการบ้านหมากแข้ง อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ได้ทรงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่งรับสั่งให้นักบินมุ่งตรงไปที่บ้านหมากแข้งทันที ทรงสั่งการให้ชุดปฏิบัติการออกลาดตระเวนพิสูจน์ทราบ โดยพระองค์ทรงทำหน้าที่เป็นหัวหน้าชุดด้วยพระองค์เอง ทั้งที่แม่ทัพภาคที่ ๓ ได้กราบบังคมทูลทัดทาน ด้วยเกรงว่าพระองค์จะทรงเป็นอันตราย แต่พระองค์รับสั่งว่า **“ฉันต้องไป เพราะว่าเป็นหน้าที่ของทหาร”**

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้เห็นว่า **“พระองค์ทรงตระหนักในหน้าที่ของพระองค์อย่างกล้าหาญ”** นั่นทำให้เรากลับมาเตือนตนเองเสมอว่า แม้ว่าเราจะอยู่ตรงจุดไหน หรือทำหน้าที่อะไร แต่สิ่งที่สำคัญไม่แพ้ความรู้ความสามารถ คือการให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตน กล้าที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้อง และทำหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุดเท่าที่แรงกายและแรงใจเราจะมี ไม่หยุดที่จะพัฒนาตัวเองให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทั้งหมดนี้คือเรื่องราวพระราชประวัติบางส่วนของพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ที่จะเป็นแบบอย่างให้พสกนิกรอย่างเราชาวบัญชีได้ปฏิบัติตามพระองค์สืบไป

และในโอกาสวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันที่ 28 กรกฎาคม ขอพระองค์ทรงพระเจริญยิ่งยืนนาน ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม ขอเดชะข้าพระพุทธเจ้า คณะกรรมการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ขอบคุณข้อมูลบางส่วนจาก www.posttoday.com และ https://king.kapook.com
เรียบเรียงโดย ส่วนสื่อสารองค์กร

วิชาชีพบัญชีภาษีอากร

นักบัญชีภาษีอากร (ที่ปรึกษาภาษีอากร)

TAX ACCOUNTANT (TAX CONSULTANT)

สวัสดีสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ทุกท่านครับ

วันนี้ผมอยากจะกล่าวถึงวิชาชีพอีกสาขาหนึ่ง ที่เกี่ยวเนื่องกับวิชาชีพบัญชี และเป็นวิชาชีพที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 ตามมาตรา 4 ซึ่งถือว่าเป็นวิชาชีพที่สำคัญอีกสาขาหนึ่ง นั่นคือ วิชาชีพด้านการบัญชีภาษีอากร

> **มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้**
>
> วิชาชีพบัญชี หมายความว่า
>
> วิชาชีพใน ✓ ด้านการทำบัญชี
>
> ✓ ด้านการสอบบัญชี
>
> ✓ ด้านการบัญชีบริหาร
>
> ✓ ด้านการวางระบบบัญชี
>
> ✓ ด้านการบัญชีภาษีอากร
>
> ✓ ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชี
>
> ✓ ด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

โลกในปัจจุบัน มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก เป็นปัจจัยที่ทำให้เศรษฐกิจมีการเติบโตอย่างรวดเร็ว การค้าขายมีทั้งการแข่งขันกัน การเปลี่ยนแปลงมาตรฐานการทำงานต่าง ๆ รวมทั้งมีข้อจำกัดในการดำเนินการมากขึ้น ยกตัวอย่างเช่นการเปลี่ยนแปลงในด้านมาตรฐานการบัญชี และนโยบายภาษีอากร ทำให้เกิดความต้องการบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญและมีความสามารถเฉพาะด้านดังกล่าว เพื่อให้กิจการมีการจัดการที่รวดเร็วถูกต้อง ซึ่งเราอาจจะเรียกบุคลากรท่านนี้ว่า “นักบัญชีภาษีอากร”

แต่นักบัญชีภาษีอากรคือใคร???

เรื่องการบัญชี และเรื่องภาษีอากรจะเห็นว่าเป็นคนละเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกัน จึงได้มีคำว่า “การบัญชีภาษีอากร”

ในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 การบัญชีภาษีอากรเป็นอีกหนึ่งวิชาชีพที่ได้ถูกกำหนดเอาไว้ แต่ยังไม่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขรายละเอียดของวิชาชีพนี้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความสำคัญของวิชาชีพภาษีอากรที่มีมากขึ้น จึงได้มีการนำวิชาการบัญชีภาษีอากรไปเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนในสถาบันต่าง ๆ ซึ่งควบคุมและรับรองโดยสภาวิชาชีพบัญชี

แต่ยังมีหน่วยงานงานของภาครัฐที่ดูแลในเรื่องดังกล่าวนั่นคือ กรมสรรพากร ซึ่งกรมสรรพากรได้เข้ามาดูแลในเรื่องผู้ตรวจสอบภาษีอากรตามอำนาจหน้าที่ในประมวลรัษฎากร โดยในปัจจุบันผู้ที่สามารถทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีตามมาตรา 3 สัตต แห่งประมวลรัษฎากร ในฐานะผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี ได้แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- **ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต** เป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาตจากสภาวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี
- **ผู้สอบบัญชีภาษีอากร** เป็นผู้ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีภาษีอากรจากอธิบดีกรมสรรพากร

ผู้สอบบัญชีภาษีอากรในทางปฏิบัติก็คือนักบัญชีภาษีอากร ที่รับรองโดยกรมสรรพากร สามารถตรวจสอบและรับรองบัญชีเฉพาะห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลขนาดเล็ก (ทุนไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท และรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท) จึงอาจสรุปในเบื้องต้นได้ว่า ผู้สอบบัญชีภาษีอากรก็คือ นักบัญชีภาษีอากรผู้หนึ่ง เพราะเป็นผู้ที่มีความรู้ทั้งทางด้านมาตรฐานการบัญชีและด้านการบัญชีภาษีอากรเช่นเดียวกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ดังที่ได้กล่าวแล้วในเบื้องต้นว่า ปัจจุบันประเทศไทย ยังไม่มีบทบัญญัติหรือข้อกฎหมายที่ให้การรับรองคุณสมบัติที่เหมาะสมของนักบัญชีภาษีอากรเหมือนกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือผู้สอบบัญชีภาษีอากร กิจการส่วนใหญ่มักมอบหมายหน้าที่การปฏิบัติงานทางภาษีอากรให้กับแผนกบัญชี ซึ่งอาจไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเพียงพอในด้านการบัญชีภาษีอากร จนส่งผลให้การปฏิบัติเกิดความผิดพลาดและก่อให้เกิดค่าใช้จ่ายในทางภาษีที่ไม่ควรเกิดขึ้น เช่น เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม หรือแม้กระทั่งการรับผิดในทางอาญา ในขณะที่กิจการขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพหรือบริษัทข้ามชาติ (Multinational Companies) มักว่าจ้างเครือข่ายบริษัทให้บริการด้านวิชาชีพบัญชีที่ได้รับการยอมรับ เช่น Big 4

ในขณะนี้ จะพบว่าหลาย ๆ ประเทศได้ให้การรับรองวิชาชีพที่เกี่ยวกับบัญชีภาษีอากรผ่านองค์กรที่ได้รับการยอมรับ เช่น ประเทศอินโดนีเซีย มี Tax Consultant Certificate ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลีใต้ ต่างก็มี Certified Public Tax Accountant : CPTA เป็นต้น

คณะกรรมการวิชาชีพด้านการบัญชีภาษีอากร สภาวิชาชีพบัญชี เห็นว่า ปัญหาจากการปฏิบัติทางภาษีที่ไม่ถูกต้องมีความสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อภาคเอกชนและภาครัฐ นักบัญชีภาษีอากรจึงมีความจำเป็นที่จะมีส่วนช่วยในการขจัดปัญหาดังกล่าว แต่ในปัจจุบันประเทศไทยไม่มีหน่วยงานที่ให้การรับรองและควบคุมวิชาชีพนี้ จึงเกิดปัญหาจากผู้ที่ไม่มีความรู้ทางด้านภาษีอย่างแท้จริงให้คำแนะนำที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจ และในทางกลับกันผู้ประกอบธุรกิจก็ต้องการนักบัญชีภาษีอากรเพื่อวางแผนภาษีในการประกอบกิจการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่ไม่มีช่องทางที่ผู้ประกอบการจะค้นหาที่ปรึกษากฎหมายภาษีอากรที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น จึงควรมีการส่งเสริมวิชาชีพบัญชีภาษีอากร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี และเป็นสิ่งควรดำเนินการในขณะนี้เพื่อให้วิชาชีพบัญชีภาษีอากรมีความเป็นมาตรฐานระดับสากล โดยมีสภาวิชาชีพบัญชีร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดคุณสมบัติและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป

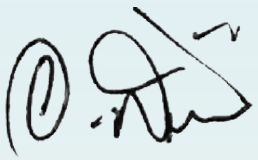

นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ

กรรมการและประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี
ด้านการบัญชีภาษีอากร

อยากเป็น...ผู้ฝึกหัดงานต้องปฏิบัติอย่างไร?

ผู้ขอขึ้นทะเบียนฝึกหัดงานเพื่อขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีหรือเราจะเรียกกันง่าย ๆ ว่า **"ผู้ฝึกหัดงาน"** นั้นเอง ซึ่งกว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีต้องผ่านการฝึกหัดงานสอบบัญชี โดยการฝึกหัดงานสอบบัญชีต้องฝึกงานให้เป็นไปตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยหลักเกณฑ์และคุณสมบัติของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต พ.ศ. 2556

การเป็นผู้ฝึกหัดงานต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการฝึกหัดงาน ดังต่อไปนี้

1. ผู้ฝึกหัดงาน**ต้องเป็นสมาชิก**ของสภาวิชาชีพบัญชี ✓

2. ผู้ฝึกหัดงานต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงาน**หลังจากสอบผ่าน**วิชาการบัญชีตามที่คณะกรรมการกำหนดไม่น้อยกว่า 4 รายวิชา และวิชาการสอบบัญชีไม่น้อยกว่า 1 รายวิชา ซึ่งรวมทุกรายวิชาแล้วไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ทั้งนี้ การฝึกหัดงานดังกล่าวต้องกระทำเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปีแต่ไม่เกิน 5 ปีนับจากวันยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงาน และมีเวลาฝึกหัดงานรวมกันไม่น้อยกว่า 3,000 ชั่วโมง ✓

3. **ต้องยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงาน**ต่อคณะกรรมการก่อนเริ่มฝึกหัดงาน **พร้อมด้วยหนังสือรับรองของสถาบันการศึกษา**ว่าได้สอบผ่านวิชาการบัญชี และวิชาการสอบบัญชีตาม (2) หรือสำเนาปริญญาหรือประกาศนียบัตรตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 7 (6) แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 แล้วแต่กรณี ✓

4. **ต้องทำรายงานการฝึกหัดงาน**ยื่นต่อคณะกรรมการปีละ 1 ครั้งนับจากวันยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงานโดยให้ยื่นรายงานภายใน 2 เดือนนับจากวันสิ้นเดือนที่ครบกำหนดในแต่ละปี **พร้อมด้วยคำรับรองการฝึกหัดงาน**ของผู้ให้การฝึกหัดงาน มิฉะนั้น ให้ถือว่าไม่มีการฝึกหัดงานในปีนั้น ✓

5. **ในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงผู้ให้การฝึกหัดงาน** หรือผู้ให้การฝึกหัดงานรายเดิมถูกคณะกรรมการจรรยาบรรณเพิกถอนใบอนุญาตต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงผู้ให้การฝึกหัดงานทุกครั้งต่อคณะกรรมการภายใน 2 เดือนนับจากวันสิ้นเดือนที่เปลี่ยนแปลง พร้อมด้วยรายงาน และคำรับรองการฝึกหัดงานของผู้ให้การฝึกหัดงานรายเดิม และการแจ้งรับฝึกหัดงานของผู้ให้การฝึกหัดงานรายใหม่ มิฉะนั้น ให้ถือว่าคำขอฝึกหัดงานนั้นสิ้นสุดลง เว้นแต่กรณีเปลี่ยนแปลงผู้ให้การฝึกหัดงานในสำนักงานเดียวกันไม่ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ให้การฝึกหัดงานถูกพักใช้ใบอนุญาต ผู้ฝึกหัดงานสามารถเลือกที่จะไม่เปลี่ยนแปลงผู้ให้การฝึกหัดงานใหม่ก็ได้ แต่ผู้ฝึกหัดงานจะไม่สามารถนับชั่วโมงการฝึกหัดงานในช่วงเวลาที่ผู้ให้การฝึกหัดงานถูกพักใช้ใบอนุญาตได้ ✓

6. ใน**กรณีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้สอบบัญชีมิได้ฝึกหัดงานให้เสร็จสิ้นภายในเวลา 5 ปี**นับจากวันที่ยื่นคำขอแจ้งการฝึกหัดงานต่อคณะกรรมการให้นายทะเบียนเสนอคณะกรรมการพิจารณาจำหน่ายคำขอได้การยื่นคำขอตาม (3) (4) และ (5) ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการกำหนด ✓

ทั้งนี้ สามารถตรวจสอบรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี : www.tfac.or.th หรือติดต่อส่วนงานทะเบียน หมายเลขโทรศัพท์ 0 2685 2500 หรือ E-mail : tfacmember@tfac.or.th

โดย..ส่วนงานทะเบียน

EDITOR'S NOTE

เผลอเดี๋ยวเดียว ผ่านมาครึ่งปี เข้าสู่เดือนกรกฎาคมแล้ว เวลายิ่งเดินไปเร็วเท่าไหร่ อายุของเราก็มากขึ้นเท่านั้น (แต่ความรู้สึกยังวัยรุ่นอยู่นะคะ) นักบัญชีอย่างเราคงหนีไม่พ้นปัญหาสุขภาพที่มีกันแทบทุกคน อาจจะเพราะด้วยการนั่งทำงานนาน ๆ รวมไปถึงการใช้สายตาอยู่กับตัวเลข และใช้สมองอย่างหนัก ด้วยเหตุนี้ สภาวิชาชีพบัญชีจึงเล็งเห็นว่า เราควรที่จะเสริมสร้างสุขภาพที่ดี เมื่อสุขภาพกายดี สุขภาพจิตก็จะดีตาม ด้วยการเข้าร่วมกิจกรรมเดิน - วิ่ง การกุศล BUNCHEE RUN 2019 รวมพลคนบัญชี ที่นอกจากจะส่งเสริมการสร้างสุขภาพที่ดีแล้วยังเป็นกิจกรรมการกุศล เพราะเรายังจะนำรายได้จากกิจกรรมดังกล่าวมอบให้กับมูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เพื่อการศึกษา วันที่ 17 พฤศจิกายน 2562 ณ กระทรวงสาธารณสุข ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์สภาวิชาชีพบัญชี และช่องทางสื่อสารต่าง ๆ ของสภาฯ ได้เลยค่ะ และใน Newsletter ฉบับหน้า จะมาอัปเดตรายละเอียดเพิ่มเติม เคลียร์คิวให้ว่าง แล้วรวมพลคนบัญชีไปร่วมสร้างเสริมสุขภาพพร้อมทำความดีเพื่อเป็นสนับสนุนการศึกษาของเด็กไทยกันนะคะ

Newsletter ฉบับนี้ ยังคงรวบรวมข้อมูลข่าวสารและบทความที่เป็นประโยชน์ต่อนักบัญชี โดยได้รับเกียรติจาก **นายอนันต์ สิริแสงทักษิณ** กรรมการและประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีภาษีอากร มากล่าวทักทายเปิดเล่มเกี่ยวกับ วิชาชีพบัญชีภาษีอากรพร้อมด้วยเนื้อหาสาระ อาทิ เค้าจะมากันแล้ว อ่านกันหรือยัง ...ISQM2, เมื่อนักบัญชีเจอ Blockchain จะปรับเปลี่ยนอย่างไร, ความได้เปรียบทางธุรกิจด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ, แนวคำพิพากษาศาลฎีกาสำหรับการประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี และเนื้อหาอื่น ๆ อีกมายมาย ติดตามได้ภายในเล่มค่ะ ท้ายนี้หากท่านต้องการเสนอแนะหรือติชม จดหมายข่าวสภาวิชาชีพบัญชี สามารถส่งมาได้ที่ E-mail : newsletter@tfac.or.th

ที่ปรึกษา

- **คณะอนุกรรมการด้านงานประชาสัมพันธ์ สภาวิชาชีพบัญชี วาระปี 2560-2563**
- **ภูษณา แจ่มแจ้ง ผู้อำนวยการสภาวิชาชีพบัญชี**

คณะผู้จัดทำ

- **สาวิตา สุวรรณกูล** ผู้จัดการส่วนสื่อสารองค์กร
- **เจียรนัย รัตนประทุม** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **จิราวัฒน์ เพชรชู** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **สุขุมาลย์ แก้วสนั่น** เจ้าหน้าที่ส่วนสื่อสารองค์กร
- **ชยากรณ์ นุกูล** เจ้าหน้าที่ส่วนงานสื่อสารองค์กร

วัตถุประสงค์

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงาน หรือ ข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีความรับผิดในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

กำหนดเวลา เผยแพร่เป็นรายเดือน (ทุกต้นเดือน)

ข้อมูลติดต่อ **Tel** : 02 685 2514, 02 685 2567

Facebook https://www.facebook.com/TFAC.FAMILY

LINE ID @tfac.family

สภาวิชาชีพบัญชีจัดพิธีถวายราชสักการะ และลงนามถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2562 สภาวิชาชีพบัญชี นำโดยนายจักรกฤศฎิ์ พาราพันธกุล นายกสภาวิชาชีพบัญชี ร่วมด้วยคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่สภาวิชาชีพบัญชี เข้าร่วมพิธีถวายราชสักการะและลงนามถวายพระพรสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 3 มิถุนายน ณ ศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช ชั้น 6 ห้อง 6A

สภาวิชาชีพบัญชี อบรมการจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชน และแอปพลิเคชัน SME สบายใจ ให้แก่ วิสาหกิจชุมชน และนักเรียนชมรมวิชาชีพการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2562 สภาวิชาชีพบัญชี นำโดยนายประเสริฐ หวังรัตนปราณี อุปนายกคนที่สามและประธานคณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการทำบัญชี นายชัยยุทธ อังศุวิทยา ผู้ช่วยเลขาธิการ นางดารินทร์ หยกไพศาล กรรมการและประชาสัมพันธ์ พร้อมคณะอนุกรรมการพัฒนาระบบบัญชีชุดเดียว ร่วมกับคณาจารย์วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ จัดการอบรมบรรยายให้ความรู้ เรื่อง การใช้งานแอปพลิเคชัน SME สบายใจ ให้แก่ นักเรียนชมรมวิชาชีพการบัญชี วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารเวียนนาพาราไดซ์ วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ

จากนั้นวันที่ 5 มิถุนายน 2562 สภาวิชาชีพบัญชีร่วมกับวิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ และเทศบาลอำเภอสัตหีบ จัดโครงการ “ภารกิจพัฒนา (TOP UP) การจัดทำบัญชีสำหรับธุรกิจชุมชน ผ่านแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ” โดยการบูรณาการร่วมกันในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีแก่วิสาหกิจชุมชน ให้สามารถนำเทคโนโลยีทางการบัญชีที่สภาวิชาชีพบัญชีได้จัดทำขึ้น คือ แอปพลิเคชัน SME สบายใจ มาใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำบัญชีให้แก่วิสาหกิจชุมชนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจมีประสิทธิภาพและสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนต่อไป จัดขึ้น ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอสัตหีบ จ.ชลบุรี

สภาวิชาชีพบัญชีจัดอบรมการป้องกันความผิดตามกฎหมายทุจริตและฟอกเงิน

เมื่อวันที่ 11 มิถุนายน 2562 สภาวิชาชีพบัญชี จัดอบรมสัมมนา การป้องกันความผิดตามกฎหมายทุจริตและฟอกเงิน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้ทราบและตระหนักถึงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับกฎหมายทุจริตและฟอกเงิน แนวทางการควบคุมภายในบัญชีชุดเดียว ผลกระทบและการปรับตัวให้ทันต่อกฎหมาย รวมทั้งแนวทางปฏิบัติทางการบัญชีที่ควรนำไปใช้เพื่อป้องกันบริษัทและตนเอง โดยได้รับเกียรติจาก นางสาวประภารัตน์ ศรีวรพงษ์พันธ์ ข้าราชการบำนาญและที่ปรึกษาคดีพิเศษ กรมสอบสวนคดีพิเศษ นายศิวะรักษ์ พินิจารมย์ ประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทีทีซีแอล จำกัด (มหาชน) ร่วมเป็นวิทยากรบรรยายในช่วงเช้า และผศ.สมชาย ศุภธาดา อาจารย์ประจำภาควิชาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ร่วมเป็นผู้ดำเนินการเสวนาในช่วงบ่าย

นอกจากนี้ การอบรมสัมมนาในครั้งนี้ยังมีการถ่ายทอดสดไปยังผู้ที่เข้าอบรม ณ สำนักงานสาขาพิษณุโลกและสุราษฎร์ธานี โดยเป็นการจัดอบรมสัมมนารูปแบบใหม่ในลักษณะการ Conference เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เข้าอบรมในสำนักงานสาขา ได้ร่วมฟังการบรรยายไปพร้อมกับการจัดอบรมสัมมนาของสำนักงานใหญ่ โดยมีผู้เข้าร่วมอบรมทั้งสิ้นกว่า 238 คน จัดขึ้น ณ ศูนย์อบรมสัมมนาศาสตราจารย์เกียรติคุณเกษรี ณรงค์เดช ชั้น 6 สภาวิชาชีพบัญชี สุขุมวิท 21

วิธีแจ้งยืนยันการลงลายมือชื่อ

แจ้งยืนยันการลงลายมือชื่อสำหรับกิจการที่ผู้สอบบัญชีแจ้งไว้

สำหรับผู้สอบบัญชีที่ลงลายมือชื่อแสดงความเห็นต่องบการเงินในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนมิถุนายน 2562

โปรดแจ้งยืนยันรายชื่อ ภายในวันที่ 30 มิถุนายน 2562

ตามข้อกำหนดสภาวิชาชีพบัญชีว่าด้วยหลักเกณฑ์การรายงานและการพิจารณาการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี รับอนุญาต พ.ศ. ๒๕๕๖ ข้อ ๙ (๑) รายละเอียดเพิ่มเติม http://www.tfac.or.th/upload/9414/Wx3RD1opZL.pdf

ท่านสามารถยืนยันรายชื่อกิจการที่ได้แจ้งไว้ โดยเข้าสู่ระบบ https://eservice.tfac.or.th/fap_registration/login และ ทำตามขั้นตอนตามรูปด้านล่างดังนี้

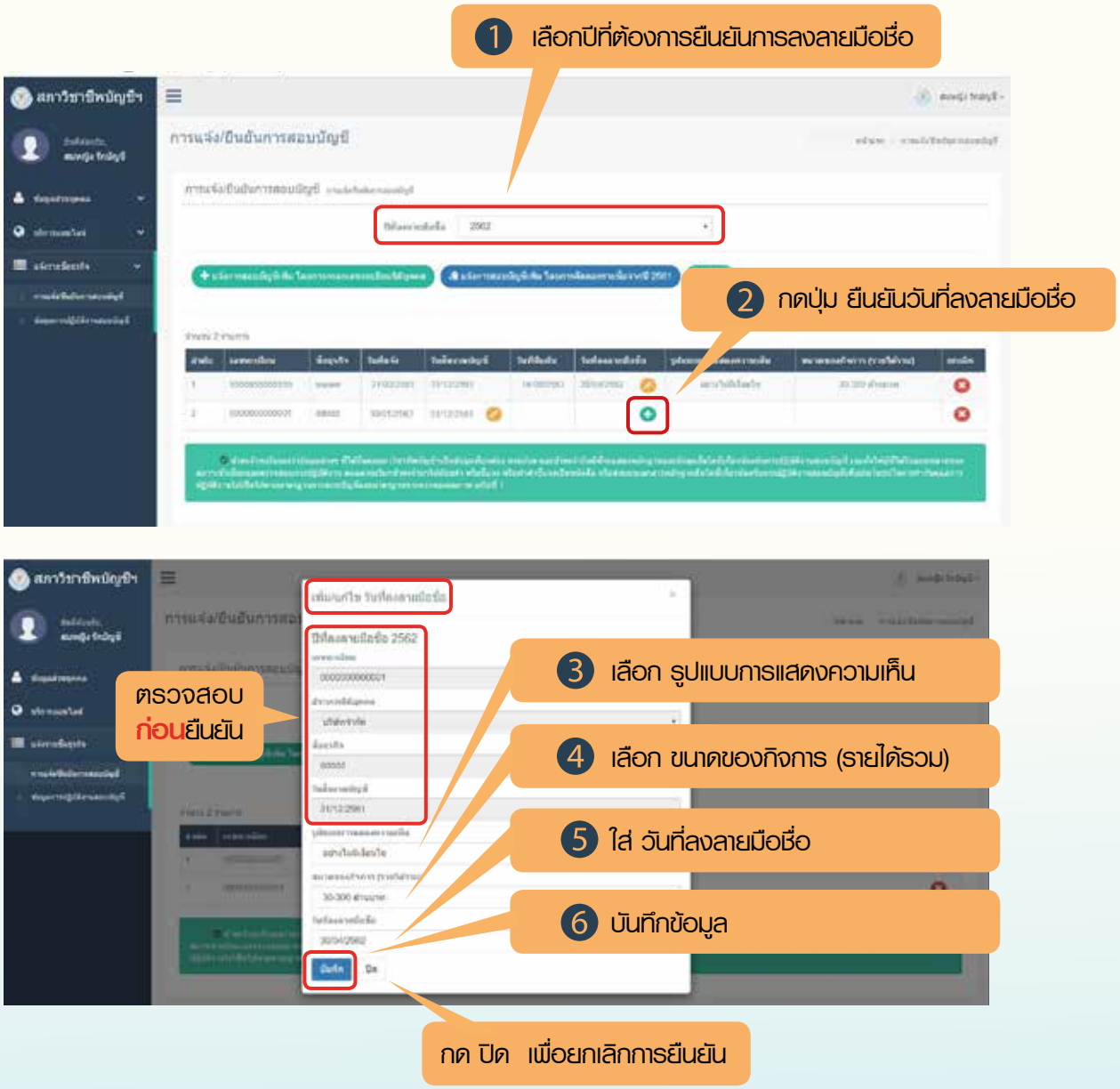

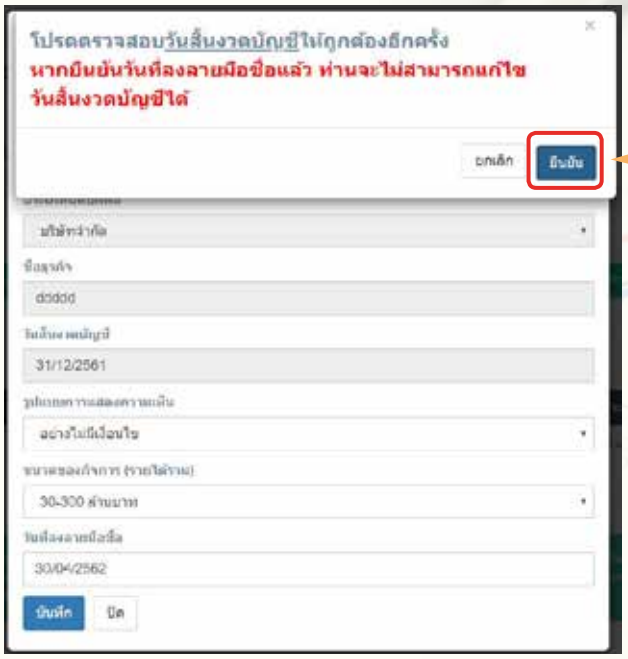

7 กด **ยืนยัน** หากผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบข้อมูลเรียบร้อยแล้ว

ข้อควรระวัง : หากยืนยันการสอบบัญชีแล้ว ท่านจะไม่สามารถแก้ไข **"วันสิ้นงวดบัญชี"** ได้อีก ดังนั้น โปรดตรวจสอบ/แก้ไขให้ถูกต้องก่อนยืนยัน

เมื่อท่านกดยืนยันตามขั้นตอนที่ 7 แล้ว ระบบจะแจ้งว่า "บันทึกสำเร็จ กรุณารอสักครู่..." และหลังจากนั้น รายละเอียดที่ท่านได้กรอกไว้ทั้งหมดจะแสดงอยู่ในส่วนของกิจการนั้น ๆ ในตาราง (ตามรูป) เป็นอันแสดงว่า ท่านได้แจ้งยืนยันการลงลายมือชื่อเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

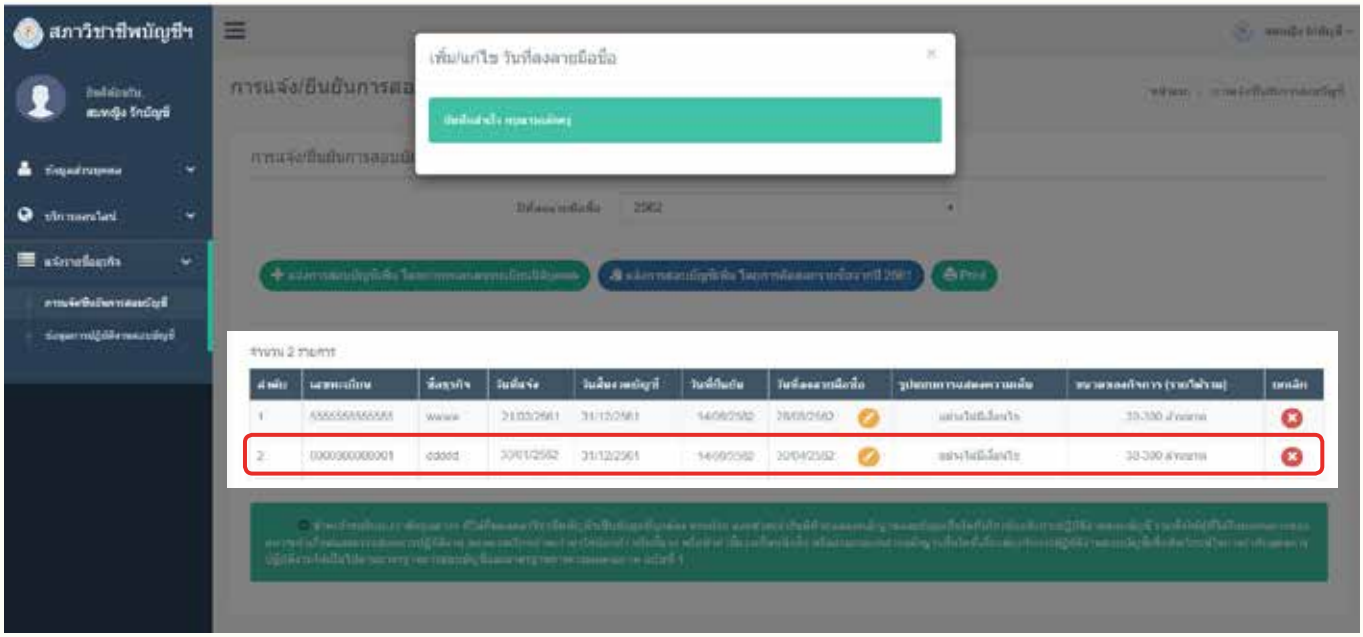

หากท่านมีข้อสงสัย สามารถสอบถามได้ที่ฝ่ายวิชาการ ด้านพัฒนาและกำกับดูแลคุณภาพผู้สอบบัญชี สภาวิชาชีพบัญชี โทร. 02 685 2565 2553 2563 หรือ 2598

โดย..ฝ่ายวิชาการ ด้านพัฒนาและกำกับดูแลคุณภาพผู้สอบบัญชี

เค้าจะมากันแล้ว อ่านกันหรือยัง ...ISQM2

ในช่วงอาทิตย์ที่ผ่านมาทีมงานได้มีโอกาสศึกษา ร่างมาตรฐานการบริหารคุณภาพระหว่างประเทศฉบับที่ 2 (Engagement Quality Reviews - ISQM2) การสอบทานคุณภาพงาน มีประเด็นน่าสนใจและอยากนำมาเล่าสู่กันฟังดังนี้

มาตรฐานฉบับนี้เป็นมาตรฐานฉบับใหม่ที่แยกออกมาจาก ISQM1 เพื่อต้องการให้เกิดความมั่นใจว่าการสอบทานคุณภาพงานมีความแข็งแกร่ง และสามารถสนับสนุนให้งานตรวจสอบและงานอื่น ๆ มีคุณภาพในระดับสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรับปรุงการตั้งเกณฑ์เลือกบุคลากรมาทำหน้าที่สอบทานคุณภาพงาน รวมถึงการปรับปรุงหน้าที่ของผู้สอบทานคุณภาพงาน และการจัดทำเอกสารหลักฐาน

มาตรฐานฉบับนี้มีข้อกำหนดหลายประการเกี่ยวกับวิธีการสอบทานคุณภาพงานไม่ว่าจะเป็น **การกำหนดคุณสมบัติของผู้สอบทานคุณภาพงานในการพิจารณาตัดสินใจอย่างมืออาชีพ และการเน้นย้ำความสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพในขณะที่ปฏิบัติงานสอบทาน มีการกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานของผู้สอบทานในเรื่องความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน** ซึ่งข้อกำหนดเหล่านี้ล้วนสอดคล้องกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพที่มีอยู่เดิมแล้ว

ประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับมาตรฐานฉบับนี้มีหลายประการ ยกตัวอย่างเช่น การแต่งตั้งและการกำหนดสิทธิอำนาจขอบเขตของผู้สอบทานคุณภาพงานมีเงื่อนไขอะไรบ้าง ขึ้นอยู่กับขนาดของกิจการหรือไม่ จำเป็นต้องเป็นตำแหน่ง Engagement Partner เท่านั้นหรือไม่ อีกทั้งร่างฉบับนี้ยังกำหนดข้อควรระวังในกรณีที่ผู้สอบทานคุณภาพงานนั้นเคยเป็น Engagement Partner มาก่อน

มาตรฐานฉบับนี้ได้สนับสนุนความรู้ความสามารถของผู้สอบทานคุณภาพงานไม่แตกต่างจากฉบับที่ 1 เพียงแต่เพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถเฉพาะที่ควรมีในการปฏิบัติงานสอบทานคุณภาพงานสำหรับงานบางประเภทที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจงรวมไปถึงการกำหนดนโยบายและวิธีการของสำนักงานเพื่อให้มั่นใจว่าผู้สอบทานคุณภาพงานมีเวลาเพียงพอสำหรับการสอบทานนั้น

มาตรฐานฉบับนี้ได้ **กำหนดบทบาทผู้สอบทานคุณภาพงานให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น** ผ่านวิธีการที่เหมาะสมของแต่ละสำนักงาน เช่น การระบุชื่อตำแหน่งของผู้สอบทานที่เฉพาะเจาะจงลงไป รวมไปถึงการสร้างวัฒนธรรมของสำนักงานให้เข้าใจและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้สอบทานคุณภาพงาน และการให้ความสำคัญและนับถือผู้ที่มาทำหน้าที่สอบทานคุณภาพงานสิ่งนี้จะทำให้ผู้สอบทานคุณภาพงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างเต็มกำลัง ไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลระหว่างการปฏิบัติงาน รวมถึงการกำหนดให้สำนักงานมีนโยบายหรือวิธีปฏิบัติในกรณีมีปัญหาความเห็นที่แตกต่างกันโดยการเพิ่มเติมอำนาจของผู้สอบทานคุณภาพงานให้เป็นผู้ตัดสินใจในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือประเด็นในความเห็นที่แตกต่างกัน

การแต่งตั้งผู้สอบทานคุณภาพงานหลังจากที่เคยเป็น Engagement Partner ไม่ควรดำรงตำแหน่งหรือถูกแต่งตั้งให้เป็นผู้สอบทานคุณภาพงานทันที ควรมีระยะเวลาการหยุดปฏิบัติงาน (Cooling-off) ตามสมควร เพื่อไม่ให้มีปัญหาในเรื่องการขัดแย้งทางผลประโยชน์ในเชิงข้อมูลและการปฏิบัติงานของ Engagement Partner คนใหม่

มาตรฐานฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญของ **การส่งเสริมให้มีการพูดคุยกันปรึกษาหารือกันระหว่าง Engagement Partner และผู้สอบทานคุณภาพงาน** เพื่อทำให้การสอบทานมีประสิทธิภาพและทันเวลา เช่น การกำหนดลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของการปรึกษาหารือกันของผู้สอบทานคุณภาพงานหรือทีมผู้ปฏิบัติงานระหว่างการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

สำหรับการใช้บุคลากรภายนอกในการปฏิบัติงานเป็นผู้สอบทานคุณภาพงาน

สำนักงานขนาดเล็กและขนาดกลางอาจมีความจำเป็นต้องใช้บุคลากรภายนอกมาเป็นผู้สอบทานคุณภาพงานซึ่งอาจมีข้อระวังเนื่องจากจำนวนของผู้สอบทานคุณภาพงานมีอย่างจำกัดหรืออาจไม่มีเลย

การปฏิบัติงานและการจัดทำกระดาษทำการของการสอบทานคุณภาพงาน

- มีการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับลักษณะ ระยะเวลา และขอบเขตของวิธีการปฏิบัติงานการสอบทานคุณภาพงาน รวมไปถึงประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณาในการสอบทาน
- มีการให้มุมมองที่น่าสนใจเกี่ยวกับการสอบทานคุณภาพงานอย่างมีประสิทธิภาพจะสามารถสำเร็จได้เมื่อผู้สอบทานคุณภาพงานมีส่วนร่วมในเวลาที่เหมาะสมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น ๆ
- มีความสม่ำเสมอในการใช้การพิจารณาตัดสินใจในเรื่องที่มีสาระสำคัญที่กำหนดโดยทีมผู้ปฏิบัติงาน

สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้สอบทานคุณภาพงานสามารถหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงทีในช่วงเวลาที่เหมาะสมตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติงาน

ข้อควรระวังในการจัดทำกระดาษทำการของการสอบทานคุณภาพงาน เกี่ยวกับประเด็นที่พบเจอจากการสอบทานและความเห็นที่มีต่อประเด็นเหล่านั้น **ผู้สอบทานคุณภาพงานต้องมีความรับผิดชอบต่อการจัดให้มีกระดาษทำการสำหรับการสอบทานคุณภาพงาน** และสามารถที่จะเพิ่มข้อกำหนดต่าง ๆ ให้มีการจัดทำกระดาษทำการอย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น **โดยกระดาษทำการดังกล่าวควรมีความเพียงพอที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานที่ไม่มีประสบการณ์สามารถเข้าใจในลักษณะ ระยะเวลาและขอบเขตของวิธีการสอบทานคุณภาพงานนั้นได้**

เอกสารอ้างอิง :

Exposure Draft February 2019, Proposed International Standard on Quality Management 2, Engagement Quality Reviews
http://www.ifac.org/system/files/publications/files/IAASB-Proposed-ISQM-2-Explanatory-Memorandum.pdf

โดย..นายสมชาติ กาลสุข
อนุกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี

และนายอภิชาติ บุญเกิด
อนุกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพงานสอบบัญชี

เมื่อนักบัญชีเจอ Blockchain จะปรับเปลี่ยนอย่างไร?

ทำความเข้าใจ Blockchain คืออะไร?

Blockchain เป็นหนึ่งในแนวคิดพื้นฐานในระบบ Cryptocurrency ซึ่ง Blockchain คือวิธีการเก็บข้อมูลบัญชีในฐานข้อมูล (Database) รูปแบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ มักเกี่ยวกับรายการระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีความเชื่อใจในการแลกเปลี่ยนและความโปร่งใสของข้อมูลจากคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งไปสู่ทุก ๆ คน รายการธุรกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจะถูกรวบรวมไว้ แล้วจัดเก็บเป็น Block ธุรกรรมใหม่จะถูกสร้างขึ้นเรื่อย ๆ โดยที่ไม่สามารถกลับไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขชุดข้อมูลธุรกรรมที่ได้จัดเก็บใน Block ก่อนหน้าและยังสามารถตรวจสอบย้อนกลับรายการตั้งแต่เริ่มแรก แต่ข้อมูลเหล่านั้นจะมีการเชื่อมโยงและอ้างอิงกับ Block ที่มี Hash Function ของ Block ก่อนหน้านี้ ต่อไปเรื่อย ๆ ของแต่ละชุดข้อมูลเป็นเสมือนห่วงโซ่ (Chain) จึงเกิดการรวมตัวกันเป็น Blockchain และข้อมูล Database ทั้ง Blockchain จะมีการบันทึก คัดลอกรายการธุรกรรมทั้งหมดและกระจายศูนย์ (Decentralization) ไปเก็บไว้หลายที่ใน Network

ดังนั้นหลักสำคัญของการใช้ Blockchain สร้างขึ้นเพื่อลดคนกลางในโซ่อุปทาน (Supply Chain) นายหน้าคนกลางอาจเปลี่ยนบทบาทไปมาก Blockchain ได้รับความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย ตรวจสอบย้อนกลับ ปลอมแปลงยาก มีการยันยันตัวบุคคล และมีความถูกต้องสูง จึงทำให้ผู้ที่อยู่ในระบบ Blockchain ทำการแลกเปลี่ยนหรือทำธุรกรรมต่าง ๆ ระหว่างกันโดยตรงได้แบบ Peer-to-peer โดยไม่ต้องผ่านคนกลาง เช่น สถาบันการเงินในการรับจ่ายโอนเงินที่มีความน่าเชื่อถือ เป็นต้น

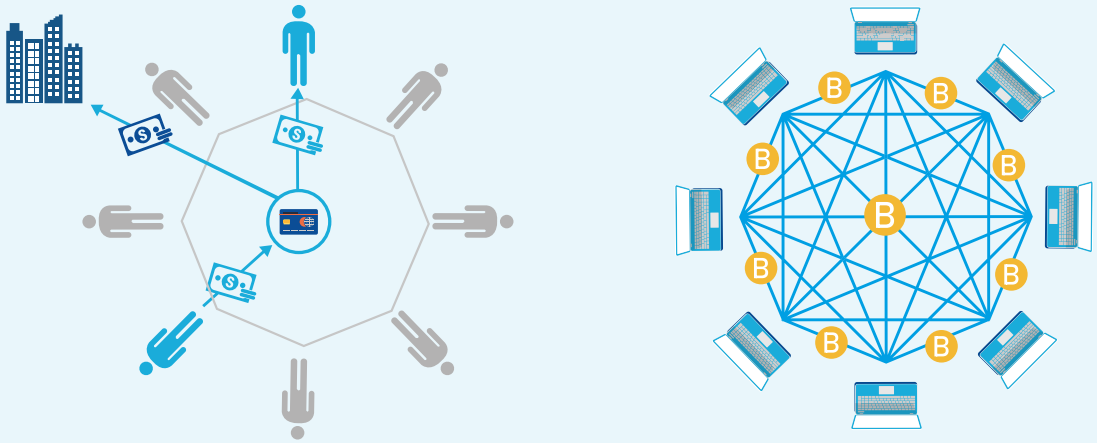

Current payment systems require third-party intermediaries that often charge high processing fees ...

... but machine-to-machine payment using the Bitcoin protocol could allow for direct payment between individuals, as well as support micropayments.

ภาพที่ 1 : ภาพด้านซ้ายเป็นระบบ Payment ในปัจจุบันที่ต้องผ่านคนกลาง ภาพด้านขวาเป็นการทำธุรกรรมแบบ peer-to-peer ที่มีการบันทึกข้อมูลรายการธุรกรรมทั้งหมดแบบกระจายศูนย์ (Decentralize)
ที่มารูปภาพ : https://techsauce.co/wp-content/uploads/2016/04/blockchain.png

ข้อมูลทางการบัญชี ปลอดภัยหรือไม่?

เทคโนโลยี Blockchain นวัตกรรมล้ำยุค นำทางสู่การเปลี่ยนแปลงด้านบริการให้ง่าย-สะดวก-รวดเร็ว-ต้นทุนต่ำบนความปลอดภัย ทำให้เกิดมูลค่าต่อระบบเศรษฐกิจ ซึ่งความปลอดภัยเป็นประเด็นสำคัญที่สุดที่จะต้องพิจารณา รวมถึงความน่าเชื่อถือ เพราะการทำธุรกรรมผ่าน Blockchain ในแต่ละครั้งนั้น สร้างการควบคุมโดยมีการร่วมกันทำงานระหว่างผู้ใช้งานในเครือข่าย เมื่อมีความต้องการทำธุรกรรมร่วมกัน และอนุมัติว่าเป็นธุรกรรมที่มีความถูกต้องนั้น ผู้ใช้งานร่วมกันในเครือข่ายส่วนใหญ่จะต้องเห็นชอบ เพื่อช่วยรับรองความถูกต้องของข้อมูลที่ถูกบันทึกลงในเครือข่าย ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างกันภายในระบบได้ อย่างโปร่งใส ปราศจากตัวกลาง และป้องกันไม่ให้มีการปลอมแปลงหรือแก้ไขข้อมูลธุรกรรมที่ได้มีการทำธุรกรรมไปก่อนหน้า ป้องกันหลอกลวงต่าง ๆ ทางอินเทอร์เน็ตได้เป็นอย่างดี ทำให้เกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของเทคโนโลยี Blockchain ที่มีความปลอดภัย ทั้งนี้ในปัจจุบันหากต้องการโจรกรรมระบบ Blockchain หรือการเปลี่ยนแปลงข้อมูลนั้นทำได้ยากมากเพราะจะต้อง Hack ข้อมูลของทุก ๆ อุปกรณ์สื่อสารที่ผู้ใช้งานในเครือข่ายเดียวกัน จึงทำให้ยังไม่มีการขโมยข้อมูลส่วนตัว

การใช้ Blockchain ถูกนำไปใช้เก็บธุรกรรมต่าง ๆ สามารถแชร์ข้อมูลกันแบบเป็นห่วงโซ่ได้อย่างง่ายรวดเร็วและสะดวกสบายมากขึ้น แม้กระทั่งในการบันทึกบัญชีและตรวจสอบบัญชีให้ถูกต้องตามที่ควร และทันต่อเหตุการณ์ แต่ละครั้งมีค่าใช้จ่ายสูง และเป็นค่าใช้จ่ายที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ Blockchain สามารถช่วยอุตสาหกรรมการบัญชีได้โดยลดค่าใช้จ่ายส่วนดังกล่าว และแยกประเภทบัญชี อีกทั้งแสดงความโปร่งใสให้กับบริษัทและที่มาของทรัพย์สินต่าง ๆ

Blockchain เปลี่ยนนักบัญชี

Blockchain จำเป็นในการสร้างระบบ Trustless System ซึ่งเป็นธุรกิจที่ปฏิรูปโดยไม่ต้องพึ่งพาตัวกลาง ตัวอย่างเช่น

- Social Network: Facebook, Twitter
- Marketplace: Uber, Airbnb
- E-Commerce: Amazon, eBay

โดยปกติขั้นตอนการตรวจสอบบัญชีด้วยเอกสารหรือระบบคอมพิวเตอร์มักใช้ระยะเวลา และยิ่งถ้าระบบมีความซับซ้อนการตรวจสอบก็ใช้ระยะเวลาที่นานมาก การนำ Blockchain ทำให้ธุรกรรมต่าง ๆ ถูกตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ง่ายขึ้น ช่วยร่นระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลทางเอกสาร ตลอดจนค่าใช้จ่ายและเวลาในการดำเนินการของบริษัทจะลดลง กิจการสามารถมองโซ่อุปทานทั้งหมดจากอุปกรณ์ที่เชื่อมต่อกันช่วยให้ตัดสินใจดีขึ้น ลดของเสียทำให้ต้นทุนต่ำลง ต้นทุนการตรวจติดตามลดลง อุปกรณ์ Internet-of-Things (IoT) Devices กับเทคโนโลยีอื่นช่วยกิจการปกป้องตนเองจากสินค้าปลอมได้อย่างมีประสิทธิผล

นักบัญชีช่วยผู้จัดหา (Suppliers) ในฐานะส่วนหนึ่งของโซ่อุปทานที่เชื่อมโยง Blockchain ผู้จัดหาเพิ่มมูลค่าธุรกิจด้วยการลดต้นทุน เช่น การโอนข้อมูลอัตโนมัติ ความโปร่งใสของข้อมูล และอาจเพิ่มกำไรส่วนเกิน เมื่อ Suppliers นำ Blockchain มาใช้จะได้ข้อมูล Feedback ดีขึ้นจากลูกค้าเกี่ยวกับสินค้าที่ขายลูกค้าอาจมีแรงจูงใจส่งข้อมูลป้อนกลับส่วนบุคคลให้ผู้จัดหาใช้ปรับปรุงสินค้า ทำให้เป็นไปได้ที่จะเพิ่มความเชื่อถือข้อมูลป้อนกลับลดเวลาทำให้แข่งขันและเปิดตลาดใหม่ได้ เพิ่มความโปร่งใส รวดเร็ว และความสม่ำเสมอในกระบวนการบริหาร ช่วยให้วางแผนแม่นยำ ลดเวลาเครื่องเสีย การผลิตมากกว่าความจำเป็นหรือการผลิตก่อนเวลาที่จำเป็น ลดต้นทุนการรอคอย เพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรในองค์กร เช่น กำลังคน อุปกรณ์ พื้นที่

การใช้รายการกับ Smart Contract บน Blockchain ช่วยให้ต้นทุนลดลง เช่น ช่วยกระทบยอดซื้อ ส่ง จ่ายเงินอัตโนมัติ และ Smart Contract ทำให้เริ่มการจ่ายเมื่อได้รับข้อมูลรายการที่สมบูรณ์เชื่อถือได้ เช่น Letter of Credit

นอกจากนี้กิจการขนาดกลางและย่อมโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนาอาจละเลยหรือไม่สามารถลงทุนที่จำเป็นในการเข้าร่วมเครือข่ายทางธุรกรรมที่ใช้ Blockchain ซึ่งทำให้ต้นทุนสูงในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย หากนักบัญชีสามารถเข้าใจในระบบห่วงโซ่ และนำ Blockchain มาใช้ช่วยให้กิจการเกิด

- ความเร็ว Speed
- ความแม่นยำ Accuracy
- ประสิทธิภาพ Efficiency
- รายละเอียดข้อมูลในอดีตเพิ่ม Increased granularity of historical data
- การติดตามดูแล Real time monitoring
- หลักฐานสาเหตุจริง Proof of provenance
- การปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับเพิ่มขึ้น Increased compliance
- ความสัมพันธ์กับลูกค้า Consumer/Customer engagement

จากที่กล่าวมาข้างต้น ในอนาคตที่จะพบว่าบทบาทของนักบัญชีหรือผู้ตรวจสอบนั้นจะค่อย ๆ ลดลงแน่นอน นักบัญชีต้องปรับเปลี่ยนตัวเองให้ใช้เทคโนโลยี ทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงจะสามารถอยู่รอดในอนาคตได้ ไม่ต้องสงสัยเลยว่าเทคโนโลยี Blockchain จะกลายเป็นเทคโนโลยีหลัก ที่ได้รับความสนใจอย่างมาก ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการทำให้สามารถพัฒนาแอปพลิเคชันที่จะนำมาซึ่งแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาทางธุรกิจแบบเก่า ความท้าทายด้านสังคม กฎหมาย และการเงินที่การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเกิดขึ้นซึ่งอาจเป็นปัญหาที่แก้ไขได้ยากขึ้น และยังคงต้องมีการพัฒนาต่อไป

โดย..ดร.ศรีสุดา อินทมาศ
อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และกรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี

ความได้เปรียบทางธุรกิจ ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ (Data Analytics)

ในโลกธุรกิจปัจจุบันท่ามกลางกระแสการแข่งขันอย่างรุนแรง รวมทั้งเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การที่องค์กรจะสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ (Data Analytics) ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การแข่งขันแบบเดิม ๆ เช่น การสร้างความน่าสนใจให้ผู้บริโภคเพิ่มขึ้น โดยการผลักดันผลิตภัณฑ์หรือการบริการใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกที่เพิ่มขึ้น วิธีการนี้อาจส่งผลให้องค์กรมียอดขายที่เพิ่มขึ้น หรืออาจมีกำไรที่เพิ่มขึ้น แต่วิธีการนี้ไม่สามารถสร้างความได้เปรียบเหนือคู่แข่งได้อย่างยั่งยืน เพราะไม่นานคู่แข่งก็จะพัฒนาและนำเสนอผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีคุณสมบัติไม่แตกต่างจากสินค้าของบริษัทเข้ามาแข่งขันในตลาด และยังมีความได้เปรียบในการแข่งขันด้านราคา เนื่องจากไม่ต้องมีต้นทุนการโฆษณาผลิตภัณฑ์หรือการบริการเพื่อเข้าสู่ตลาดเป็นรายแรก

ในปัจจุบัน “นักบัญชีบริหาร” มีบทบาทที่สำคัญในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและความได้เปรียบในเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจมากขึ้น โดยนักบัญชีบริหารจะเป็นผู้ที่นำเสนอข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์เชิงธุรกิจในแง่มุมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเติบโตทางธุรกิจขององค์กรอย่างก้าวกระโดด ภายใต้สถานการณ์และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอย่างตลอดเวลา การนำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ (Data Analytics) มาใช้เพื่อการแข่งขันและการวิเคราะห์คู่แข่ง ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และใช้กระบวนการวิเคราะห์ที่มีความซับซ้อนแต่ง่ายต่อการใช้ (Friendly for user) เพื่อให้องค์กรสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและความได้เปรียบในการแข่งขันจากกระบวนการทางธุรกิจที่มีอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันองค์กรหลายองค์กรมีข้อมูลทางธุรกิจจำนวนมากมายมหาศาลและมีปริมาณที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (Big Data) แต่ยังไม่ได้นำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ หากองค์กรเหล่านั้นเริ่มคิดถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจ องค์กรเหล่านั้นจะมีอาวุธที่ใช้ในการแข่งขันเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาล เช่น ข้อมูลของลูกค้าที่มีความสนใจในผลิตภัณฑ์และมีการซื้อซ้ำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งองค์กรสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และประมวลผลได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำเพื่อใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่องค์กรต้องการได้ ทั้งนี้การวิเคราะห์ข้อมูลนอกจากจะช่วยให้เรารู้ว่าลูกค้าขององค์กรต้องการสินค้าอะไร แต่ยังช่วยให้เรารู้ว่าลูกค้าจะยอมจ่ายเงินเท่าใดเพื่อซื้อสินค้านั้น ลูกค้าแต่ละคนจะซื้อสินค้าเป็นจำนวนเท่าใด ในเวลาไหน หรือแม้กระทั่ง อะไรจะเป็นปัจจัยกระตุ้นให้ลูกค้าซื้อของมากขึ้น รวมถึงยังช่วยคำนวณได้ว่าต้นทุนค่าตอบแทนพนักงาน อัตราการเข้าออกของพนักงาน มีผลต่อยอดขายอย่างไร และวิเคราะห์ย่อยไปถึงระดับที่ว่าการขายของพนักงานแต่ละคนมีผลต่อการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของกำไรของบริษัทมากน้อยเพียงใด

นักบัญชีบริหารที่มีความสามารถในการวิเคราะห์ข้อมูล และสนับสนุนให้องค์กรนำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจและเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการแข่งขัน จะสามารถนำข้อมูลที่องค์กรมีอยู่อย่างมากมายในด้านต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อสร้างกลยุทธ์ทางธุรกิจ พัฒนาผลิตภัณฑ์ บริการ และกระบวนการทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น รวมทั้งสามารถตอบโจทย์และแก้ปัญหาของหน่วยงานต่าง ๆ และตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคในโลกธุรกิจปัจจุบันได้อย่างทันท่วงที

ปัจจัยที่สนับสนุนให้องค์กรประสบความสำเร็จในการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจในการแข่งขัน

- ✓ ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง

- ✓ กำหนดให้กิจกรรมการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดอยู่ภายใต้การดูแลของผู้บริหารคนเดียวกัน โดยใช้เทคโนโลยีเดียวกัน เพื่อให้สามารถแบ่งปันข้อมูลกันได้

- ✓ กำหนดทิศทางการพัฒนาและการนำระบบการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจไปใช้อย่างชัดเจน

- ✓ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้ทุกคนใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงธุรกิจประกอบการตัดสินใจ

- ✓ สรรหาและจ้างนักวิเคราะห์ที่เหมาะสม

- ✓ ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

Reference : HBR's 10 Must Reads: The Essentials
John P. Kotter and Michael E. Porter

โดย... นางมัญชุภา สิงห์สุขสวัสดิ์
กรรมการ ในคณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการบัญชีบริหาร

แนวคำพิพากษาศาลฎีกา สำหรับการประเมินภาษี ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี

โดยทั่วไปกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ (ภ.ง.ด.50) ภายใน 150 วันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ตามมาตรา 68 และมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร เจ้าพนักงานประเมินก็จะอาศัยอำนาจตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร ออกหมายเรียกเพื่อทำการตรวจสอบภาษีอากร โดยเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ที่ไม่ยื่นรายการหรือพยานนั้นนำบัญชีหรือพยานหลักฐานอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้

หลังจากได้รับหมายเรียกแล้ว หากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานประกอบการลงบัญชีมามอบให้เจ้าพนักงานประเมินตามหมายเรียกที่เพียงพอแก่การตรวจสอบเพื่อหากำไรสุทธิได้ เจ้าพนักงานประเมินก็มีอำนาจประเมินภาษีตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากร พร้อมเบี้ยปรับ 2 เท่าตามมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร และเงินเพิ่มอีก ร้อยละ 1.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของเงินภาษีที่ต้องเสีย โดยไม่รวมเบี้ยปรับ ตามมาตรา 27 แห่งประมวลรัษฎากร

นอกจากนี้ในกรณีที่บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใดไม่ยื่นแบบ ภ.ง.ด.50 เจ้าพนักงานประเมินยังมีอำนาจประเมินภาษีในอัตราร้อยละ 5 ของยอดรายรับก่อนหักรายจ่ายใด ๆ หรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายใด ๆ ของรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่อย่างใดจะมากกว่า ถ้ายอดรายรับก่อนหักรายจ่ายหรือยอดขายก่อนหักรายจ่ายดังกล่าวไม่ปรากฏ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมิน โดยอาศัยเทียบเคียงกับยอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนนั้นขึ้นไป ถ้ายอดในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนไม่ปรากฏ ให้ประเมินได้ตามที่เห็นสมควร ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

ซึ่งกรมสรรพากรได้วางแนวเพื่อให้เจ้าพนักงานสรรพากรถือเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับการประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคล เรื่อง ขอบเขตการใช้อำนาจ ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ไว้ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 78/2541 ลงวันที่ 27 ตุลาคม พ.ศ. 2541 สำหรับการออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีอากรตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีไม่ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี สรุปได้ดังนี้

กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินออกหมายเรียกบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลใด เพื่อทำการตรวจสอบภาษีอากรตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร และสั่งให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนั้นนำบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นมาให้เจ้าพนักงานประเมินทำการตรวจสอบด้วย ให้เจ้าพนักงานประเมินทำการประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากร พร้อมทั้งเบี้ยปรับ 2 เท่าของจำนวนเงินภาษีอากรที่ต้องชำระตามมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร หรือจะทำการประเมินภาษีเงินได้ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากรก็ได้ แล้วแต่ว่าภาษีตามวิธีใดจะมีจำนวนมากกว่า

กรณีที่เจ้าพนักงานประเมินออกหมายเรียกตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร เพื่อทำการตรวจสอบภาษีอากรบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ประกอบกิจการขายส่งสินค้าบางประเภท ซึ่งเจ้าพนักงานประเมินสามารถหาหลักฐานเพื่อนำมาใช้ในการคำนวณกำไรสุทธิได้โดยง่าย เช่น กิจการขายส่งสุรา เบียร์ ยาสูบ น้ำมันเชื้อเพลิง ปูนซีเมนต์ เป็นต้น ให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบและประเมินภาษีเงินได้ ตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากร พร้อมทั้งเบี้ยปรับอีก 2 เท่าของจำนวนเงินภาษีอากรที่ต้องชำระตามมาตรา 26 แห่งประมวลรัษฎากร แล้วแต่กรณี

<u>เจ้าพนักงานประเมินจะไม่ประเมินภาษีเงินได้ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากรก็ได้ ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีเหตุอันสมควรที่จะไม่ประเมินภาษีเงินได้ตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร โดยได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นแต่ละกรณีไป</u>

แม้คำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 78/2541ฯ ข้างต้น จะไม่ใช่กฎหมาย แต่ก็เป็นแนวทางที่กรมสรรพากรวางไว้เพื่อให้เจ้าพนักงานประเมินถือปฏิบัติสำหรับการประเมินภาษีเงินได้นิติบุคคลตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร

และเมื่อพิจารณาตามคำพิพากษาของศาลฎีกาที่ผ่านมา ก็มีคำวินิจฉัยเห็นพ้องกับแนวทางการประเมินภาษีตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 78/2541ฯ ข้างต้น ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5204/2538 สรุปความว่า “...เมื่อโจทก์ไม่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน นิติบุคคล (ภ.ง.ด.50) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2527 และ 2528 ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชี ตามมาตรา 68 และมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร อันเป็นแบบการยื่นรายการซึ่งจำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษี <u>เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยจึงมีอำนาจประเมินได้ตามมาตรา 71 (1) การยื่นรายการของโจทก์ในภายหลังไม่อาจลบล้างอำนาจของเจ้าพนักงานประเมินของจำเลยได้</u>

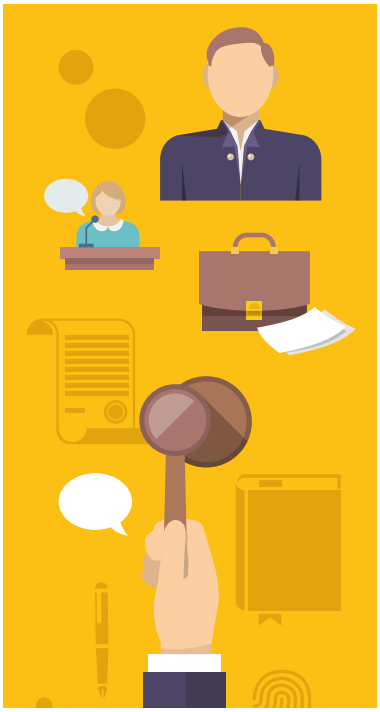

แม้เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยจะได้เรียกให้จำเลยส่งเอกสารต่าง ๆ ไปเพื่อตรวจสอบ แต่เมื่อได้ความแน่ชัดแล้วว่าโจทก์ไม่ได้ยื่นรายการที่จำเป็นต้องใช้ในการคำนวณภาษี อันเป็นเหตุหนึ่งที่เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยจะใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) ได้แล้ว ก็หาจำเป็นที่เจ้าพนักงานประเมินของจำเลยจะต้องทำการตรวจสอบไต่สวนหาความจริงจากเอกสารที่โจทย์ส่งมอบ การส่งมอบเอกสารของโจทก์ไม่ทำให้อำนาจการประเมินของเจ้าพนักงานดังกล่าวหมดสิ้นไป”

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5932/2552 สรุปความว่า “...มาตรา 71 แห่งประมวลรัษฎากร หาใช่เป็นบทบัญญัติตามเงื่อนไขที่ระบุเท่านั้น แต่ยังมีเจตนารมณ์ให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลยื่นแบบแสดงรายการให้ถูกต้องพร้อมทั้งนำเอกสารหรือหลักฐานทางบัญชีแสดงต่อเจ้าพนักงาน เพื่อพิสูจน์รายได้รายจ่ายของกิจการด้วย เมื่อผู้เสียภาษีไม่ยื่นรายการ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจออกหมายเรียกผู้นั้นมาไต่สวน และออกหมายเรียกพยานกับสั่งให้ผู้ที่ไม่ยื่นรายการหรือพยานนำบัญชีหรือพยานหลักฐานอื่นอันควรแก่เรื่องมาแสดงได้ตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร และมีอำนาจประเมินตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากร ก็ได้ ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานประเมินจะเลือกใช้อำนาจประเมินตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ต้องเป็นการใช้โดยมีดุลพินิจที่เหมาะสมแก่กรณีและเป็นธรรมด้วย ปรากฏว่าในระหว่างการตรวจสอบไต่สวน โจทก์ให้ความร่วมมือแก่เจ้าหน้าที่ โดยให้ถ้อยคำและส่งมอบสมุดบัญชีต่าง ๆ ใบส่งของ ใบสำคัญจ่ายประกอบการลงบัญชี สำเนาใบเสร็จรับเงิน รายงานสินค้าคงเหลือและเอกสารหลักฐานประกอบการลงบัญชีอื่น ซึ่งหลักฐานดังกล่าวเพียงพอในการคำนวณกำไรขาดทุนสุทธิจากการประกอบกิจการรอบระยะเวลาบัญชีพิพาทได้ ดังนั้น **การใช้ดุลพินิจของเจ้าพนักงานประเมินที่ประเมินตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร เป็นการไม่ชอบ”**

เมื่อเปรียบเทียบคำพิพากษาศาลฎีกาดังกล่าวแล้วจะเห็นว่า คำวินิจฉัยของศาลมีแนวเปลี่ยนไปจากเดิม โดยตามคำพิพากษาศาลฎีกา ที่ 5204/2538 ซึ่งพิจารณาเห็นว่า เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ออกหมายเรียกตรวจสอบภาษีอากรตามมาตรา 23 แห่งประมวลรัษฎากร กรณีผู้เสียภาษีไม่ได้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีไว้ภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย ซึ่งเป็นเหตุหนึ่งตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร เจ้าพนักงานประเมินก็มีอำนาจประเมินภาษีได้แล้ว โดยเจ้าพนักงานประเมินไม่จำต้องตรวจสอบไต่สวนหาความจริงจากเอกสารหลักฐานที่ผู้เสียภาษีนำส่งในชั้นตรวจสอบอีกแต่อย่างใด การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร **จึงชอบแล้ว**

ในขณะที่คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5932/2552 พิจารณาเห็นว่า ในระหว่างตรวจสอบผู้เสียภาษีให้ความร่วมมือและได้ส่งมอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ซึ่งเพียงพอในการคำนวณหากำไรขาดทุนสุทธิจากการประกอบกิจการได้ เจ้าพนักงานประเมินก็ใช้อำนาจประเมินตามมาตรา 24 แห่งประมวลรัษฎากรได้ เพราะการจะเลือกใช้อำนาจประเมินตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ต้องเป็นการใช้โดยมีดุลพินิจที่เหมาะสมแก่กรณีและเป็นธรรมด้วย การที่เจ้าพนักงานประเมินเลือกใช่อำนาจประเมินตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ในกรณีนี้ **จึงไม่ชอบ**

อย่างไรก็ดี แนวคำพิพากษาศาลฎีกาข้างต้นยังคงสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 78/2541ฯ ที่เจ้าพนักงานประเมินอาจจะขออนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ที่จะไม่ใช้อำนาจประเมินภาษีตามมาตรา 71 (1) แห่งประมวลรัษฎากร ก็ได้ ถ้าปรากฏว่ามีเหตุอันสมควร

โดย.. นางสุวรรณี ศิริพรพิทักษ์
กรรมการ ในคณะกรรมการด้านการบัญชีภาษีอากร

Did you Know?

เขียนบทความลงวารสารสภาวิชาชีพบัญชี ก็สามารถนับชั่วโมง CPD ได้

ขอเชิญชวนส่งบทความวิจัยหรือบทความวิชาการเพื่อตีพิมพ์ในวารสารสภาวิชาชีพบัญชี (Journal of Federation of Accounting Professions: JFAC) เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลในการค้นคว้า เผยแพร่องค์ความรู้ด้านการบัญชี การตรวจสอบ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี สมาชิก และผู้สนใจ

บทความที่ได้รับการตีพิมพ์

สามารถนับชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD) แบบเป็นทางการได้ ดังนี้

- บทความวิจัย สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 20 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ (ผู้สอบบัญชี) และ 12 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ (ผู้ทำบัญชี)
- บทความวิชาการ สามารถนับชั่วโมง CPD ได้ 3 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ

ผู้อ่านบทความ

สามารถนับชั่วโมง CPD แบบไม่เป็นทางการได้ตามจริง แต่ไม่เกิน 2 ชั่วโมงต่อหนึ่งบทความ (เฉพาะผู้สอบบัญชี)

สามารถศึกษาข้อมูลขั้นตอนการส่งบทความ และดาวน์โหลดวารสารสภาวิชาชีพบัญชีฉบับปฐมฤกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม - เมษายน 2562 ได้ที่ : http://bit.ly/2JqU3ul

Training & Seminar Course

- **หลักสูตร “ความท้าทายของผู้ตรวจสอบกับเทคโนโลยี AI และ Blockchain”**
  วันที่ 5 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เวลา 08.45 - 16.30 น.
  สมาชิก 3,500 บาท บุคคลทั่วไป 4,000 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ โรงแรมสวิสโซเทล กรุงเทพฯ รัชดา

- **หลักสูตร “เรียนประมวลรัษฎากร กับนักบัญชี”**
  ระหว่างวันที่ 8 กรกฎาคม - 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2562 เวลา 09.00-16.30 น.
  สมาชิก 24,000 บาท บุคคลทั่วไป 27,000 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชีฯ ถนนสุขุมวิท 21

- **หลักสูตร “การวางระบบบัญชีทางการเกษตร Agricultural Accounting System Design รุ่นที่ 1/62”**
  วันที่ 23-24 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 16.30 น.
  สมาชิก 4,000 บาท บุคคลทั่วไป 5,000 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ อาคารสภาวิชาชีพบัญชี ถนนสุขุมวิท 21

- **หลักสูตร “IT Governance and IT Risk Management ยุค 4.0 รุ่นที่ 1/62”**
  วันที่ 25-26 กรกฎาคม พ.ศ. 2562 เวลา 09.00 - 16.30 น.
  สมาชิก 8,000 บาท บุคคลทั่วไป 8,500 บาท (รวม VAT)
  สถานที่จัดอบรมสัมมนา ณ ห้องออคิด 4 ชั้น 11 โรงแรมจัสมิน ซิตี้ ถนนสุขุมวิท 23

“ อ่าน Newsletter
ย้อนหลังได้ที่เว็บไซต์
www.tfac.or.th ”

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมและลงทะเบียนออนไลน์
ได้ที่ www.tfac.or.th
หรือ Scan QR Code เพื่อดูปฏิทินอบรมสัมมนาทั้งหมด

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มิใช่การให้คำแนะนำหรือความคิดเห็นด้านกฎหมาย ทั้งนี้ สภาวิชาชีพบัญชีสงวนสิทธิ์ไม่รับรองความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันของข้อมูลเนื้อหา ตัวเลข รายงานหรือข้อคิดเห็นใด ๆ และไม่มีความรับผิดในความเสียหายใด ๆ ไม่ว่าเป็นผลโดยทางตรงหรือทางอ้อมที่อาจจะเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดหรือทั้งหมดในเอกสารฉบับนี้ไปใช้

จดหมายข่าว/Newsletter
สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาตพิเศษที่ 209/2552
ปณศ.(พ) พระโขนง 10110

สิ่งตีพิมพ์
- ☐ จ่าหน้าซองไม่ชัดเจน
- ☐ ไม่มารับตามกำหนด
- ☐ ไม่มีเลขที่บ้านตามที่จ่าหน้า
- ☐ ไม่ยอมรับ
- ☐ ไม่มีผู้รับตามที่จ่าหน้า
- ☐ เลิกกิจการ
- ☐ ย้าย ไม่ทราบที่อยู่ใหม่

เลขที่ 133 ถนนสุขุมวิท 21 (อโศก) แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 02 685 2500 โทรสาร 02 685 2501
(สถานีรถไฟฟ้า BTS : สถานีอโศก ทางออก 3) (สถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน MRT: สถานีสุขุมวิท ทางออก 1)
Website : www.tfac.or.th , @TFAC.FAMILY